

Rapport BUA (Blekinge Uong Bi Association)

Vietnam har under lång tid präglats av krig och umbärande. Historiskt sett har Kina, Frankrike, Japan och Amerika dominerat och påverkat landet. Det amerikanska kriget tog slut 1975.

Vietnam är ett land i utveckling. Flera år efter krigets slut fortsatte folket att lida, krigsskulder skulle betalas tillbaka och detta gjordes bla med kol och mat. Detta ledde till brist på mat för folket. Det vietnamesiska folket kämpade på. Sverige byggde, genom Sida, två sjukhus som stod färdiga 1980. Svensk vårdpersonal var med under flera år i uppbyggnadsfasen. En av de som var med från starten och öppnandet av sjukhuset i Uong bi var Rosmarie Strömblad. Sjukhuset har behållit sin anknytning till Sverige genom att sjukhuset heter Vietnam Sverige sjukhuset.

BUA (Blekinge Uong bi Association) är en ideell förening med dominans av vårdpersonal från Blekinge. Medlemmar är välkomna ifrån hela Sverige och behöver inte vara vårdpersonal. Föreningen startades 1998. Föreningens medlemmar har sedan dess bedrivit mindre vårdprojekt tillsammans med vårdpersonal från Uong bi sjukhuset. Projekten initieras från Uong bi och vårdpersonal från Uong bi sjukhuset har hospiterat inom vården i Sverige ffa i Blekinge. BUA har även bidragit till att lärosäte i Sverige har utbyte med Uong bi sjukhuset. Den svenska vårdpersonalen gör uppdragen på sin fritid utan någon ersättning. Flygbiljett är det enda bidraget men många har betalat den själva.

Några vårdutvecklingsprojekt som har genomförs av BUA är:

- Utveckling av smärtvårdsprocessen
- Utveckling av mödravårds- och förlossningsvårdprocessen
- Utveckling av palliativ vård
- Utveckling av perioperativa vårdprocessen
- Utveckling av intensivården
- Utveckling av cardiologisk vård
- Utveckling av sjukgymnastiska vårdprocessen
- Sedan 2010 perioperativa vårdprocessen för barn med läpp-, käk- och gomspalt

Projektet har startats upp i Sverige genom att vietnamesisk vårdpersonal har hospiterat och fått handledning av svensk personal innan aktivitet i Vietnam. BUA har ekonomiskt sörgt för alla kostnader i samband med deras vistelse i Sverige.

Projektet "Leende barn i Vietnam"

Projektet startade 2010 på efterfrågan från sjukhusledningen på Uong bi sjukhuset. En svensk adoptionsförening "Vietnams vänner" önskade ett samarbete med BUA- föreningen om något som gagnar vietnamesiska barn.

Anestesiologen Tao Phan, från Karlskrona, visade intresse för projektet och plastikkirurgen Magnus Becker, som tidigare arbetat på sjukhuset i Karlshamn och nu på Plastikkirurgen i Malmö, kontaktades. Han har lång erfarenhet av barn med läpp-, käk- och gomspalt i Malmö och även internationellt. Magnus bejakade förfrågan och under november 2010 planerade han tillsammans med Tao och Rosmarie projektet på plats i Uong bi. Läkarnas biljett betalade föreningen Vietnams vänner. I slutet av planeringsveckan deltog även anestesiologen Lars-Göran Lundgren och intensivvårdssjuksköterskan Annelie Jonnerby. De och Rosmarie betalade själva sina flygbiljett.

Planeringsarbetet omfattade även att få viktiga personer i Quang Ninh provinsen engagerade. I provinsen bor mer än 1,5 miljoner människor och gränsar till Kina i norr. Till ytan är provinsen ganska stor och den nordvästra delen är mycket bergigt och inte så folktätt. Sjukhuset i Uong Bi är ett regionssjukhus. Befolkningen i bergstrakterna tillhör ofta minoritetsbefolkningarna och är fattiga. Child Fundation bildades i provinsen och ordföranden stöder vårt projekt. Media, tidningar såväl som tv har uppmärksammat vår verksamhet. Så har också den politiska ledningen i provinsen och även sjukvårdsministeriet. Många barn väntar på att bli opererade. Barn till fattiga föräldrar blir inte opererade utan stöd utifrån. Läppoperationen bör göras när barnet är 4-6 månad eftersom det kan innebära svårigheter att äta. Operation av missbildningen i gommen bör göras innan barnet är två år för att inte talet ska påverkas.

Vetskapen om projektet har spridit sig i provinsen genom annonsering och information inom primärvården. Äldre barn som inte blivit opererade söker också hjälp. Det finns även vuxna som aldrig blivit opererade. Det har framkommit behov av att de även de vill bli opererade. Det är cirka 40 barn som föds med missbildning (läpp-, käk- och gomspalt) per år. Men innan alla äldre barn som inte fått sin operation är behovet större per år i provinsen. Många föräldrar försöker spara till operation utan att lyckas få ihop pengar.

Vad ingår i operationskostnad på 2000 kronor?

- Kostnad för operation och därtill hörande kostnad
- Vårdkostnad på avdelningen där även mat ingår för barnet och en förälder
- Resekostnad (t ex busskostnad ibland 25 mil eftersom många barn kommer från bergstrakter intill den kinesiska gränsen).
- Vi planerar att även stödja återbesök till operatören med möjlighet att ta ställning till om fler operationer behövs.

Child fundation ger idag visst stöd. I framtiden kommer tyvärr kostnaden att öka något per barn och operationstillfälle (troligen 2500 kronor).

Projektets olika delar och presentation av stödjare

- **Aktivitet 1.** Planeringsfasen på Uong bi sjukhuset (2010) är beskrivit ovan
- **Inköp av operationsinstrument, suturmaterial och annan utrustning.** Vietnams vänner har gett 45 000 kronor till operationsinstrument. Pingstkyrkan i Karlshamn har gett 5000 kronor som bidrag till suturmaterial. Innerwheel i Kristianstad har gett ett bidrag på 7 000 kronor till operationsinstrument. Kvinnoklubbarna Odd fellow i Karlshamn och Lund har gett 1100- respektive 2000 kronor som stöd till annat operationsmaterial. BUA-föreningen har betalat återstoden av kostnaderna för instrument, och annat operationsmaterial genom medlemsavgifter och försäljning av egen tillverkade julgrupper samt försäljning av kryddväxter. Sjukvårdindustrin har

också stött vår verksamhet. Stortz har bidragit med pannlampa och ljuskälla. Instrumenta som var ett av de företag vi köpte operationsinstrument av gav oss prisreduktion. Ethicon har gett oss ett antal suturer och vi har fått en diatermiutrustning från ett annat företag. Vidare har vi fått nappflaskor. SUS i Malmö gav en avställd syrgasmätare. Landstinget i Blekinge har bytt ut sin övervakningsutrustningen på postoperativa avdelningen och Siemens har tillåtit att den utbyta övervakningsutrustningen får användas på Uong bi sjukhusets postoperativa avdelning. En av teamets läkare betalade fraktkostnad och packade utrustningen.

- **Lions Club**

Klubbarna i Blekinge och Tingsryds har möjliggjort att det svenska teamet under aktivitet 3 och 5 kunnat delta i uppdraget genom att bekosta teamets flygbiljetter.

- **Odd fellow**

Kvinnoklubbar i Ystad och Lund har betalat två flygbiljetter.

- **Aktivitet 2** Vårdpersonal (kirurg, anestesilog, anestesijuksköterska och operationsjuksköterska) från Uong bi sjukhuset hospiterade på sjukhusen i Blekinge och i Malmö för att lära av kollegor innan aktivitet i Vietnam (september/oktober 2012).

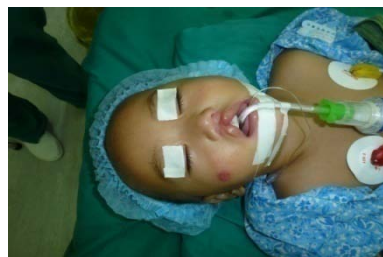
- **Aktivitet 3** på Uong bi sjukhuset. Ett svenskt/vietnamesiskt operationsteam med läkare och sjuksköterskor utförde operationer på vietnamesiska barn (november 2012) Följande svensk personal deltog; anestesilogerna Tao Phan och Lars Göran Lundgren, sjuksköterskorna Annelie Jonnerby, Elisabet Andersson, Petra Ersson, Li Andersson, Rosmarie Strömblad och barnsköterskan Annika Uvemark. Sjuksköterskorna har olika specialistkompetenser som är viktiga för teamet. Plastikkirurgen Magnus Becker är teamets ledare.

Åtta barn blev opererade. Det svenska teamets uppdrag var att aktivt delta i operationsaktiviteten, men framförallt vara ett undervisande team. Syftet med uppdraget är att det vietnamesiska teamet ska i framtiden själva utföra operationerna. Nya instrument och annan viktig utrustning samt ny kunskap gör vårdprocessen säkrare. Sjukhusledningen önskade att teamet återkom även 2013. Det svenska teamet uttryckte i den efterföljande uppföljningsseminarium att de var villiga att återkomma.

Ansvarsfrågan om vad som händer om någon komplikation uppstår gav viss oro för det svenska teamet. Sjukhusdirektören deklarerade att det var han som hade det yttersta ansvaret. Det svenska teamet arbetade tillsammans med det vietnamesiska teamet i hela vårdprocessen.

- **Aktivitet 4** Vietnamesiskt team opererade, efter vi lämnat, sju barn i november/december 2012. Det var ffa barn som det svenska teamet inte hann med eller som inte

var i operabelt skick. Några av dessa hade tidigare fått en operation som inte blev helt lyckad och behövdes opereras om (troligen genom operation smile). Under sommaren 2013 opererades det vietnamesiska teamet 14 barn.

- **Aktivitet 5** Vietnamesiskt och svenskt team samarbetade en vecka under november 2013 och 13 barn opereras. Totalt är 43 barn opererade och BUA har fått operationsfaddrar till alla. Följande svensk personal deltog; anestesilogerna Tao Phan, Lars Göran Lundgren och Anders Rehn, sjuksköterskorna Annelie Jonnerby, Elisabet Andersson, Inger Eriksson, Agneta Svensson, Rosmarie Strömblad och barnsköterskan Annika Uvemark. Sjuksköterskorna har olika specialistkompetenser som är viktiga för teamet. Plastikkirurgen Magnus Becker är teamets ledare. Tre nya svenska kollegor deltog varav två kom från Malmö och en från Kalmar. Under denna aktivitet var fokuset ännu mer lagt på en lärande process.

Preoperativ scenering och bedömning

Screening och preoperativ bedömning av alla barn som kommit till sjukhuset med önskan om operation gjordes gemensamt. Det svensk-vietnamesiska teamet som deltog i undersökningsproceduren var barn-, anesthesi-, och kirurg läkare med stöd av svenska och vietnamesiska sjuksköterskor. Efter undersökningsproceduren diskuterades alla barnen och de som skulle opereras blev föremål för gedigen genomgång och operationsprogrammet bestämdes för veckan. Några av barnen skulle opereras vid senare tillfälle pga av låg ålder, behov av ytterligare utredning eller andra faktorer. Operationerna av alla barnen blev framgångsrik.

Det som glädde oss mycket var att nästan alla barnen som opererades 2012 kom och visade upp sig. Barnens operationsärr hade läkt mycket bra och på några kunde man knappast se något ärr.

Mellan november 2012 och november 2013 har 42 barn opererats. Det vietnamesiska teamet kommer att fortsätta att operera och BUA tar ansvar för att skaffa operationsfaddrar och vid behov mer utrustning. Sjukhusledningen och det vietnamesiska teamet vill ha någon form av fortsatt stöd. Det fortsatta svenska stödet under ledning av Magnus Becker ska diskuteras.

- **Fadderbarn**

Många föräldrar är fattiga och oförsäkrade och kan därför inte själva betala barnets operation. Varje barns operationskostnad är cirka 2500 kronor. Kostnad överstigande 2000 kronor betalas av childfundation och sjukhuset. Svenska bidragsgivare betalar 2000 kronor. Operationsfaddrarna erhåller foto före och efter operationen samt barnets och en förälders namn. Adress och telefonnummer finns också med i dokumentationen som möjliggör fortsatt kontakt om fadder så önskar.

- **Operationsfaddrar:**

Barn 1	Kvinnoföreningarna i Karlshamn; Odd fellow och Livslust
Barn 2	Medicinmottagningen i Karlshamn
Barn 3-7	Innerwheel i Karlshamn
Barn 8-9	Annika Uvemarks facebooksvänner
Barn 10	Gunnel Billings släkt och vänner (60 års kalas)
Barn 11	Philip och Katarina Stävansjö
Barn 12	Resursteam i SUS Malmö (Magnus Matz)
Barn 13	Barnavdelning i SUS Malmö
Barn 14	Familjen Brakel i Malmö
Barn 15	Wesleykyrkan i Malmö
Barn 16	Förskola i Klågerup
Barn 17-26 (-1)	Lions Bara (Malmö)
Barn 27	Ortopedkliniken, utvecklingsenheten och Lab i Karlskrona
Barn 28	Per- Arne Carlsson Norrtälje arbetat i Uong Bi (BUA)
Barn 29	Ortopedmottagningen i Karlskrona
Barn 30	Fredrik Hansson
Barn 31	Förlossningsavdelningen i Karlskrona
Barn 32	Anita Olsson i Karlskrona
Barn 33	Marie och Kerstin Svensson i Karlskrona (BUA)
Barn 34	Familjen Hansson i Karlskrona
Barn 35	Anette och Steen Jensen i Karlshamn (BUA)
Barn 36	Elisabet Andersson och Anna-Kerstin Håkansson (BUA)
Barn 37	Håkan och Rosmarie Strömblad (BUA)
Barn 38	Bozena och Per-Erik Svensson i Karlshamn
Barn 39	Dan Sjölin, Johanna Van Gorp, Katarina Swan, Håkan Månsson, Birgitta Månsson, Eva Jahja Jansson i Malmö
Barn 40	Dahnelius och Linda Jensen i Malmö
Barn 41	Odd Fellow, kvinnoförening i Lund
Barn 42	Ulla och Arne Henriksson i Karlskrona (BUA)
Barn 43	Ursula Wopenka/Gunnar Hanff i Örebro (BUA)
Barn 44 (-1)	Christina Elmeklo i Karlshamn
Barn 45 (-1)	Tove och Peder Treschow, Kristianstad

Framtidstankar: BUAs och det svenska teamets ansvar

- Operationsfaddrar tills landet själv har möjlighet
- Svenskt teams stöd på plats i Vietnam – i så fall hur?
- Kompetensutveckling av vietnamesiskt team i Sverige?
Plastikkirurgen Bang som varit en gång i Sverige och en anestesilog som visade stort intresse under senaste aktiviteten skulle ha nytta av att i framtiden, när deras engelska är bättre, få komma hit för att öka sin kompetens.
- Stöd till avdelningschefer att utveckla vården/omvårdnaden? I början av sjukhusets öppnade (1980) arbetade vi som ”counterparts”, dvs gav stöd i utvecklingen av verksamheten inom vissa områden, genom att arbeta tillsammans med cheferna (läkare och sjuksköterska).

- Framtidstankar är att, under 2014 november och december, svenska sjuksköterskor - nya pensionärer och kliniskt verksamma arbetar tillsammans med avdelningschefen på några pilotavdelningar under nära samarbete med "nursing office". Parallellt genomförs seminarier och gemensamma förbättringsarbete på vissa pilotavdelningar som sedan implementeras på samtliga vårdavdelningar. En projektplan tas fram tillsammans med "nursing office", sjukhusledningen och BUA. Förslaget har förankrats i sjukhusledningen. Två nya verksamheter ska starta. Byggnation pågår för en onkologisk-, palliativ- och kardiologisk enhet. Sjukhusledning ser gärna att en svensk sjuksköterska stöder förberedelsearbetet och utveckling av omvårdnaden inom dessa och tillsammans med andra enheter. Lämpligt är att den tredje "leende barn aktiviteten" sker under denna tid. Då kan dessa sjuksköterskor också involveras i denna aktivitet tillsammans med Magnus Becker och en barnanestesiolog från Sverige.

Ovan beskrivna plan skall ses som en tankebeskrivning som kommer att omsättas i en projektplan om möjligheter finns att få stöd.

Upprop för att bli operationsfadder?

- Bilda en grupp som tillsammans betalar 2000 kronor för ett barn
- Du kan själv sätta in pengar så bildar vi grupper som betalar ett barns operation
- Skriv leende barn i Vietnam plus bankgiro Karlshamns sparbank **BUA 5524-6862**
  1. Du måste skriva namn på gruppen och att du vill stödja ett barns operation samt adress eller e-mail som vi kan sända fotot till.
  2. Om du istället vill ge pengar till köp av instrument eller annat skriver du det.

Vill du ha kontakt med vår förening BUA

Rosmarie Strömblad via e-mail strombladarna@gmail.com tel 0454-18790 0725 118790
Ordförande i BUA (Blekinge Uong Bi association)